

วารสารอิเล็กทรอนิกส์

ทางวิชาการ

การศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

A STUDY OF THE ROLE OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN DEVELOPMENT OF ENGLISH
TEACHERS IN PRIMARY SCHOOLS UNDER SAMUTSAKHON PRIMARY EDUCATION
SERVICE AREA

นางสาวปาริชาติ ประเทืองผล*

Parichart Pratureangphon*

ผศ.ดร. นันทรัตน์ เจริญกุล

Assistant Professor Dr. Nantarat Charoenkul

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 104 คน และครูจำนวน 169 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้ค่าสถิติ t-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านการกำหนดเป้าหมายพัฒนา พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นทั้งสองกลุ่มพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ด้านการจัดอบรมพัฒนาครู พบว่า กลุ่มผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนกลุ่มครูมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นทั้งสองกลุ่มพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นทั้งสองกลุ่มพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ด้านการพัฒนาบุคลากรโดยการศึกษาดูงาน กลุ่มผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนกลุ่มครูมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นทั้งสองกลุ่มพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) ด้านประเมินกลุ่มเป้าหมายมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นทั้งสองกลุ่มพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: kruyin.parichart@gmail.com

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: nuntarat@gmail.com

Abstract

This research aimed to 1) The role of school's board in the area of scandalizes the quality of English teachers in SAMUTSAKHON primary education service area. 2) To make a comparison between school's boards and teachers toward the quality of English teachers in SAMUTSAKHON primary education service area. The sample population consisted of schools' director 104 in total and teachers 169 in total. Questionnaire is used as a research tool and data analysis in the form of percentage, mean studandard deviation and statistic t-test

The research found that 1) In goal setting: The mean value in both schools' board team and teachers are at high level. 2) In HR performance developing : the mean value of schools board team is at the most level. 3) In networking: The mean value in both schools' board team and teachers are at high level. 4) In teachers developing as a field trip : the mean value of schools board team is at the most level and teachers is at high level. 5) In performance's evaluation : The mean value in both schools' board team and teachers are at high level.

คำสำคัญ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

Keyword : SAMUTSAKHON primary education service area.

บทนำ

ในภาวะแห่งยุคทุนนิยม ที่เศรษฐกิจเป็นตัวขับเคลื่อนและผลักดันให้ประเทศต่างๆก้าวรุดไปข้างหน้าอย่างรวดเร็ว ประกอบกับประเทศต่าง ๆ นั้นอยู่รวมกันเป็นสังคมโลก ไม่สามารถอยู่โดดเดี่ยวได้จึงต้องมีการรวมตัวกันของประเทศในแต่ละภูมิภาคเพื่อเพิ่มอำนาจในการต่อรองและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระหว่างประเทศ เพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ร่วมกันและพัฒนาภูมิภาคไปพร้อมๆกันด้วย อาเซียนเป็นภูมิภาคที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วและเป็นตัวอย่างของการรวมตัวของกลุ่มประเทศที่มีพลังต่อรองในเวทีการเมืองและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ความก้าวหน้าของอาเซียนมีปัจจัยจากความไว้วางใจซึ่งกันและกันระหว่างประเทศสมาชิก

การเปิดการค้าเสรีด้านการค้าสินค้าและการบริหารในอาเซียนจะส่งผลต่อการจัดการศึกษาข้ามพรมแดนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนขยายตัวกว้างขวางมากขึ้น เกิดการเคลื่อนย้ายองค์ความรู้ ภาษาและวัฒนธรรมระหว่างสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งถือเป็นภารกิจที่สถานศึกษา ต้องคิด ต้องทำ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 หมวด 7 ว่าด้วย ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และ บุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มี

พร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ให้ใช้ในโรงเรียนทั่วประเทศ ตั้งแต่ปี การศึกษา ๒๕๕๓ เป็นต้นไป โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร และพัฒนาได้อย่างเหมาะสมไปพร้อมกับเป้าหมายของอาเซียน (ASEAN) ภายใน ปี ๒๕๖๑ ประกอบกับ รัฐบาลได้ประกาศนโยบายด้านการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ แต่ สภาพปัญหาของประเทศด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

O-net ต่ำ ในวิชาหลัก โดยในจังหวัดสมุทรสาคร ผลการสอบ O-net วิชาภาษาอังกฤษ ในรอบสองปีที่ผ่านมา วิชาภาษาอังกฤษมีคะแนนต่ำที่สุดใน 8 กลุ่มสาระ และต่ำกว่าระดับประเทศ ซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน

เพื่อเตรียมความพร้อมและปรับตัวเข้าสู่บริบทและภูมิภาคที่เปลี่ยนแปลงไปโดยเฉพาะการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน พร้อมกับเสริมสร้างความได้เปรียบเชิงเศรษฐกิจจากศักยภาพที่ตั้งทางภูมิศาสตร์เศรษฐกิจของประเทศส่งเสริมบทบาทไทยในเวทีระหว่างประเทศให้เด่นชัด (ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11) การส่งเสริมการใช้ภาษาต่างประเทศ จึงมีความจำเป็น เพื่อเป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารกันในด้านต่างๆ ภาษาอังกฤษนับว่าเป็นภาษาที่สำคัญและแพร่หลายที่สุด ในการศึกษาขั้นสูงทั้งในและนอกประเทศ (สุมิตรา อังวัฒนากุล, 2547:1) โดยเป็นที่ทราบกันว่าภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียนคือ ภาษาอังกฤษ” ภาษาอังกฤษจึงเป็นภาษาที่สองของประชาคมอาเซียน เคียงคู่กับภาษาที่หนึ่งซึ่งเป็นภาษาประจำชาติ

สังเวียน สฤติชกุล (2521: 3-4) ได้กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ครู-อาจารย์ สอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นนั้น ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยก็จริง แต่ ครู-อาจารย์เหล่านั้นไม่ได้เชี่ยวชาญในการสอนทักษะทั้ง 4 ส่วนใหญ่จะมีความสามารถจริงๆเฉพาะในเรื่องการสอนการอ่านและการสอนไวยากรณ์เท่านั้น การนิเทศการสอนเพื่อปรับปรุงความสามารถในการสอนหรือเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องภายในหมวดวิชาภาษาอังกฤษโรงเรียนก็แทบจะไม่มี ผลคือนักเรียน นักศึกษาที่ต้องการความรู้ภาษาอังกฤษให้ครบทั้ง 4 ทักษะอย่างจริงจัง จึงต้องเข้าเรียนในหลักสูตรเร่งรัดในการสอนภาษาอังกฤษของสถาบันสอนภาษา

สมรรถภาพการสอนของครูเป็นตัวแปรสำคัญที่จะส่งผลต่อผู้เรียน ถ้าการสอนของครูดีผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนก็จะดีขึ้นตามไปด้วย (วิชัย ดิสสระ, 2519:165) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองนั้น ปัญหาหมักจะเกิดขึ้นจากครูเป็นส่วนใหญ่ ครูมักจะสอนโดยไม่คำนึงถึงหลักจิตวิทยาและสังคมของเด็ก ครูบางคนสอนเพียงเพราะเห็นว่าเป็นหน้าที่อันหลีกเลี่ยงไม่ได้ จึงสอนโดยไม่อุทิศตนให้การสอนอย่างเต็มที่ การเรียนการสอนจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับครูผู้สอนเป็นสำคัญ

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว บทบาทในการสอนของครูนั้น มีความสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผู้วิจัยเห็นว่า จากผลการสอบ O-net วิชาภาษาอังกฤษ ในรอบสองปีที่ผ่านมาของจังหวัดสมุทรสาคร วิชาภาษาอังกฤษมีคะแนนต่ำที่สุดใน 8 กลุ่มสาระ และต่ำกว่าระดับประเทศ ฉะนั้นการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษจะช่วยให้การจัดการศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมาย อีกทั้ง สามารถช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านภาษาของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพสามารถแข่งขันกับสังคมโลก ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการ พัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่การพัฒนาคน ดังนั้นการพัฒนาครูถือว่าเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การปฏิรูปการศึกษาประสบ

ความสำเร็จได้ เนื่องจากหัวใจสำคัญในการพัฒนาการศึกษา คือครู ครูจึงมีผลในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพทางการศึกษาโดยตรง

คำถามการวิจัย

1. บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับใด
2. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาครูแตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมุ่งศึกษาบทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
2. การศึกษาบทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษากรอบแนวคิดจาก ตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนันทวิทยาการ ซึ่งถือเป็นแนวทางในการใช้ความรู้ ทักษะและกระบวนการที่หลากหลายไปบูรณาการให้สอดคล้องกับการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดจากนันทวิทยาการต่างๆและได้กำหนดเป็นกรอบแนวคิด ดังนี้

1. กำหนดเป้าหมายในการพัฒนา
2. จัดอบรมพัฒนาครู
3. สร้างเครือข่ายการเรียนรู้
4. พัฒนาบุคลากรโดยการศึกษาดูงาน
5. ประเมินพัฒนากลุ่มเป้าหมาย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ประชากรที่ใช้ในการทำวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีทั้งหมด 104 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 104 คน และครูจำนวน 309 คน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 413 คน

กลุ่มตัวอย่างครู คือ สำหรับผู้บริหารโรงเรียนใช้ประชากรทั้งหมดเป็นผู้ให้ข้อมูลและครูสอนภาษาอังกฤษในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างครู โดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (1970: 608-609) ได้กลุ่มตัวอย่างครู จำนวน 169 คน รวมประชากรและกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 273 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสอบถามเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร สำหรับผู้บริหารและครู จำนวน 2 ชุด แบ่งเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวม พบว่า เป็น เพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือ เป็นเพศหญิงจำนวน 225 คิดเป็นร้อยละ 82.4 และเป็นเพศชาย จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 17.6 ส่วนใหญ่เป็นผู้มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 34.1 รองลงมา มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 29.7 วุฒิการศึกษาสูงสุดส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 59.7 รองลงมาอยู่ในระดับปริญญาโท จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 39.2 อยู่ในตำแหน่งผู้บริหารจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 38.1 ตำแหน่งครู จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 61.9 และส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งปัจจุบัน (ในโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่) อยู่ระหว่าง 5-8 ปี จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 37.7 รองลงมาอยู่ระหว่าง 9-12 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 30.4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ด้านการกำหนดเป้าหมายการพัฒนา

กลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษด้านการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาครูอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการกำหนดระยะเวลาในการพัฒนาครูไว้อย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.97$) รองลงมา ผู้บริหารมีการศึกษา/อ้างอิง ถึง นโยบาย กลยุทธ์ แนวทาง และมาตรการในการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษของหน่วยงานในระดับปกติเพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบ การกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาครู ($\bar{X} = 4.84$) ผู้บริหารกำหนดผู้รับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาครูภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 4.71$) ผู้บริหารมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษโดยคำนึงผลประโยชน์สูงสุดของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.67$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารมีการกำหนดการจัดสรรงบประมาณสำหรับพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษเป็นไปอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.12$)

กลุ่มครูมีความคิดเห็นว่า บทบาทของผู้บริหารในการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการกำหนดระยะเวลาในการพัฒนาครูไว้อย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.80$) รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการศึกษา/อ้างอิง ถึง นโยบาย กลยุทธ์ แนวทาง และมาตรการในการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษของหน่วยงานในระดับปกติเพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบ การกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาครู ($\bar{X} = 4.79$) ผู้บริหารมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษโดยคำนึงผลประโยชน์สูงสุดของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.71$) และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.07$) เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาครูในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ข้อ 6 ผู้บริหารมีการกำหนดระยะเวลาในการพัฒนาครูไว้อย่างเหมาะสมและต่อเนื่องที่ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านจัดอบรมพัฒนาครู

กลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า บทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษในด้านจัดอบรมพัฒนาครูในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารอำนวยความสะดวกในเรื่องของการจัดสื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดอบรม/สัมมนาให้กับครูบุคลากรมีค่าเฉลี่ย

สูงสุด ($\bar{X} = 4.92$) รองลงมา ผู้บริหารมีการประชุมชี้แจงนโยบายและเหตุผลในการจัดการอบรมแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.92$) ผู้บริหารมีการจัดทำตารางการอบรมและประชาสัมพันธ์ให้ครูทุกคนทราบล่วงหน้าอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 4.59$) และ ผู้บริหารจัดหลักสูตร อบรม/สัมมนา ครูผู้สอนภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.47$) ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารมีการนำข้อมูลการเข้าร่วมอบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาตนเองของครูมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาความดี ความชอบ และการประเมินผลในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.22$)

กลุ่มครูมีความคิดเห็นว่า บทบาทผู้บริหารในด้านจัดอบรมพัฒนาครูในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บทบาทผู้บริหารในด้านจัดอบรมพัฒนาครูข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการประชุมชี้แจงนโยบายและเหตุผลในการจัดการอบรมแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.81$) รองลงมา ผู้บริหารจัดระยะเวลาในการอบรมไว้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.79$) ผู้บริหารอำนวยความสะดวกในเรื่องของการจัดสื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดอบรม/สัมมนาให้กับครูบุคลากร ($\bar{X} = 4.67$) และ ผู้บริหารมีการจัดทำตารางการอบรมและประชาสัมพันธ์ให้ครูทุกคนทราบล่วงหน้าอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 4.61$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารมีการนำข้อมูลการเข้าร่วมอบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาตนเองของครูมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาความดี ความชอบ และการประเมินผลในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.56$) เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาด้านด้านจัดอบรมพัฒนาครูในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ยกเว้น ข้อ 13 ผู้บริหารจัดระยะเวลาในการอบรมไว้อย่างเหมาะสม ข้อ 14 ผู้บริหารอำนวยความสะดวกในเรื่องของการจัดสื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดอบรม/สัมมนาให้กับครูบุคลากร ข้อ 15 ผู้บริหารมีการนำข้อมูลการเข้าร่วมอบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาตนเองของครูมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาความดี ความชอบ และการประเมินผลในการปฏิบัติงาน ที่กลุ่มผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้

กลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า บทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษในด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสพป. และหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนภาษาอังกฤษมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.54$) รองลงมา ผู้บริหารสนับสนุนการขยายเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนกับสถาบัน/องค์กรทั้งในประเทศและในต่างประเทศ ($\bar{X} = 4.48$) ผู้บริหารให้ความเท่าเทียมกันกับสมาชิกในเครือข่ายในการร่วมกัน/ เสนอ การจัดกิจกรรมในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 4.39$) และ ผู้บริหารสร้างปฏิสัมพันธ์ในเชิงแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูภายในเครือข่าย ($\bar{X} = 4.38$) ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารมีการเสริมสร้างความแข็งแกร่งของเครือข่ายโดยการนำจุดแข็งของอีกฝ่ายไปแก้ไขหรือลดจุดอ่อนของอีกฝ่าย ($\bar{X} = 4.25$)

กลุ่มครูมีความคิดเห็นว่า บทบาทผู้บริหารในด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บทบาทผู้บริหารในด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารให้ความเท่าเทียมกันกับสมาชิกในเครือข่ายในการร่วมกัน/เสนอการจัดกิจกรรมในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 4.17$) รองลงมา พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 2 ข้อ คือ ผู้บริหารให้อิสระการมีส่วนร่วมในการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษของสมาชิกทุกคนในเครือข่ายและ ผู้บริหารสร้างปฏิสัมพันธ์ในเชิงแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูภายในเครือข่าย ($\bar{X} = 4.17$) ผู้บริหารมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับ สพป.และหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 4.14$) ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารจัดทำโครงการเพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับครูอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.83$) เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารด้านสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นข้อ 16 ผู้บริหารจัดทำโครงการเพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับครูอย่างมีประสิทธิภาพ ข้อ 19 ผู้บริหารสนับสนุนการขยายเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนกับสถาบัน/องค์กรทั้งในประเทศและในต่างประเทศ ที่กลุ่มผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านประเมินพัฒนากลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า บทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษในด้านประเมินพัฒนากลุ่มเป้าหมายในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บทบาทผู้บริหารในด้านประเมินพัฒนากลุ่มเป้าหมายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารมีการประเมินผลการพัฒนาครูอย่างเป็นระยะๆ ($\bar{X} = 4.80$) รองลงมาคือ ผู้บริหารกำหนดผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการพัฒนาครูไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.60$) ผู้บริหารนำสรุปผลการดำเนินการพัฒนาครูแจ้งให้ที่ประชุมและผู้เกี่ยวข้องทราบ ($\bar{X} = 4.60$) และ ผู้บริหารมีการจัดเกณฑ์หรือมาตรฐานประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนภาษาอังกฤษไว้ถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 4.42$) ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารจัดให้มีการประเมินผลและติดตามผลการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษตามแผนงานที่วางไว้ ($\bar{X} = 4.10$)

กลุ่มครูมีความคิดเห็นว่า บทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษในด้านประเมินพัฒนากลุ่มเป้าหมายในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าบทบาทผู้บริหารในด้านประเมินพัฒนากลุ่มเป้าหมายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 2 ข้อ คือผู้บริหารมีการประเมินผลการพัฒนาครูอย่างเป็นระยะๆและผู้บริหารนำสรุปผลการดำเนินการพัฒนาครูแจ้งให้ที่ประชุมและผู้เกี่ยวข้องทราบ ($\bar{X} = 4.54$) รองลงมา คือ ผู้บริหารกำหนดผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการพัฒนาครูไว้

อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.36$) ผู้บริหารจัดให้มีการประเมินผลและติดตามผลการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษตามแผนงานที่วางไว้ ($\bar{X} = 4.36$) และ ผู้บริหารนำผลการประเมินการพัฒนาครูไปใช้ในการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานบริหารและพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 4.14$) ตามลำดับ ข้อที่มีคะแนนต่ำสุดคือ ผู้บริหารมีการจัดเกณฑ์หรือมาตรฐานประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนภาษาอังกฤษไว้ถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 3.95$)

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารด้านประเมินพัฒนากลุ่มเป้าหมายพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ข้อ 29 และ 30 ที่กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาและกลุ่มครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการพัฒนาบุคลากรโดยการศึกษาดูงาน

กลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า บทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษในด้านการพัฒนาบุคลากรโดยการศึกษาดูงานในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บทบาทผู้บริหารโรงเรียนในด้านการพัฒนาบุคลากรโดยการศึกษาดูงานข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการประสานการดำเนินงานด้านการศึกษาดูงานของครูกับทุกฝ่ายที่รับผิดชอบอย่างมีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.90$) รองลงมา คือ ผู้บริหารจัดสถานที่ศึกษาดูงานได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.76$) ผู้บริหารกำหนดระยะเวลาในการศึกษาดูงานได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.74$) และ ผู้บริหารมีการส่งเสริมครูในการศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในประเทศและในต่างประเทศ ($\bar{X} = 4.54$) ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารแสวงหาทุนจากหน่วยงาน / องค์กรอื่นๆ เพื่อส่งครูไปศึกษาดูงานตามสมควร ($\bar{X} = 4.24$)

กลุ่มครูมีความคิดเห็นว่าบทบาทผู้บริหารในด้านการพัฒนาบุคลากรโดยการศึกษาดูงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บทบาทผู้บริหารโรงเรียนในด้านการพัฒนาบุคลากรโดยการศึกษาดูงานข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารกำหนดระยะเวลาในการศึกษาดูงานได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.82$) รองลงมา คือ ผู้บริหารจัดสถานที่ศึกษาดูงานได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.82$) ผู้บริหารมีการประสานการดำเนินงานด้านการศึกษาดูงานของครูกับทุกฝ่ายที่รับผิดชอบอย่างมีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.82$) และ ผู้บริหารแสวงหาทุนจากหน่วยงาน / องค์กรอื่นๆ เพื่อส่งครูไปศึกษาดูงานตามสมควร ($\bar{X} = 4.23$) ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารมีการส่งเสริมครูในการศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในประเทศและในต่างประเทศ ($\bar{X} = 4.64$)

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารด้านการพัฒนาบุคลากรโดยการศึกษาดูงานในภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นข้อ 25 ผู้บริหารมีการส่งเสริมครูในการศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในประเทศและใน

ต่างประเทศ ข้อ 27 ผู้บริหารมีการประสานการดำเนินงานด้านการศึกษาดูงานของครูกับทุกฝ่ายที่รับผิดชอบอย่างมีคุณภาพ ที่กลุ่มผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

อภิปรายผล

1. บทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

1.1 ด้านการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนา

กลุ่มผู้บริหารและครูมีความเห็นว่า บทบาทผู้บริหารในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษด้านการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาในภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม จากผลการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การประเมินตนเองของผู้บริหารสถานศึกษาว่ามีบทบาทในด้านการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาอยู่ในระดับมาก เนื่องจากว่าผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษซึ่งอาจเนื่องมาจากกระแสของ กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ให้ใช้ในโรงเรียนทั่วประเทศ ตั้งแต่ปี การศึกษา ๒๕๕๓ เป็นต้นไป โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร และพัฒนาได้อย่างเหมาะสมไปพร้อมกับเป้าหมายของอาเซียน (ASEAN) ภายใน ปี ๒๕๖๑ ซึ่งสอดคล้องกับ เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2534 : 2) ที่ได้แสดงทัศนะว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บุคลากรมีโอกาสได้พัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นการเตรียมบุคลากรให้มีความพร้อมที่จะเผชิญกับการพัฒนาองค์กรหรือการเปลี่ยนแปลงในอนาคต และวิจิตร อาวะกุล (2540 : 122-123) ได้แสดงแนวคิดว่าการกำหนดเป้าหมายในโครงการพัฒนาบุคลากร เป็นการกำหนดความต้องการให้ผู้เข้ารับการอบรมมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และความชำนาญที่สามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแก้ไขปัญหาที่มีความจำเป็นในการฝึกอบรมได้ จึงส่งผลให้กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นว่าบทบาทของผู้บริหารด้านการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาอยู่ในระดับมากนั่นเอง นอกจากนี้ผู้วิจัยเห็นว่าการกำหนดการจัดสรรงบประมาณสำหรับพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษเป็นไปอย่างเหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดหาแหล่งเงินทุนสนับสนุนในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งกล่าวถึงการให้สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรและการลงทุนในด้านงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน ทั้งจากของรัฐ องค์กรปกครองท้องถิ่น ชุมชน บุคคล ฯลฯ และให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้กับการศึกษาในฐานะที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ผู้วิจัยเห็นว่า การที่ผู้บริหารมีการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษ เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่ง ที่ทำให้ครูได้ทราบถึงเป้าหมายที่สถานศึกษาต้องการให้เกิดขึ้นแก่การพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งความรู้และทักษะเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพเพราะครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ ความชำนาญให้แก่นักเรียน

1.2 การจัดอบรมพัฒนาครู

กลุ่มผู้บริหารและครูมีความเห็นว่า บทบาทผู้บริหารในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษด้านการจัด
อบรมพัฒนาครูในภาพรวม ค่าเฉลี่ยทั้งสองกลุ่ม พบว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ
ยกเว้น ผู้บริหารจัดวิทยากรให้ความรู้อย่างมีคุณภาพ, ผู้บริหารจัดหลักสูตร อบรม/สัมมนา ครูผู้สอน
ภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสม, ผู้บริหารมีการนำข้อมูลการเข้าร่วมอบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาตนเองของครูมา
ใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาความดี ความชอบ และการประเมินผลในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก
ทั้งสองกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Castetter (1996:236-238) ซึ่งกล่าวว่า วิธีการที่จะพัฒนา
บุคลากรนั้นมีหลายทาง ทั้งการให้การเรียนรู้เป็นรายบุคคลหรือการให้การเรียนรู้ด้วยตนเองหรือการเรียนรู้
เป็นกลุ่ม เช่นเดียวกับ กุลธน ธนาพงศธร (2532: 16-171) ได้กล่าวว่ารูปแบบวิธีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
นั้นมีรูปแบบที่หลากหลายในการพัฒนา การเลือกรูปแบบใด เวลากับบุคคลใด ผู้บังคับบัญชาต้องพิจารณา
อย่างเหมาะสมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด นอกจากนี้ ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นตรงกันว่าผู้บริหารมีการ
นำข้อมูลการเข้าร่วมอบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาตนเองของครูมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาความดี
ความชอบ และการประเมินผลในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ดนัย เทียนพุด (2545 : 26)
กล่าวไว้ว่า การพัฒนาพนักงานไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้พนักงานมีความรู้ความชำนาญในปัจจุบันเท่านั้น
แต่มุ่งหมายเพื่อให้พนักงานได้ก้าวหน้าและเติบโตต่อไปในอนาคตด้วย ดังนั้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จะ
ครอบคลุมใน 3 เรื่อง คือ การฝึกอบรม การศึกษา และการพัฒนา

ผู้วิจัยเห็นว่า สภาพการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและการศึกษาปัจจุบันนี้ บุคลากรทางการ
ศึกษาทุกคนควรตระหนักในการรู้จักพัฒนาตนเองด้วย ผู้บริหารควรมารปลูกฝังจิตสำนึกและสนับสนุนให้ครู
ทุกคนควรตระหนักในการรู้จักพัฒนาตนเอง ด้วยวิธีการในการพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะในการใช้
ภาษาและการปรับเปลี่ยนทัศนคติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชูชัย สมितिไกร (2551:5) กล่าวว่า ความมุ่ง
หมายของการพัฒนาบุคลากรไว้ว่าความมุ่งหมายของการอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ความสามารถ
และ เจตคติของบุคคล

1.3 การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้

กลุ่มผู้บริหารและครูมีความเห็นว่า บทบาทผู้บริหารในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษด้านการ
สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากจากผลการศึกษาดังกล่าวพบว่า ผู้บริหารมีการสร้าง
เครือข่ายความร่วมมือกับ สพป.และหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพพัฒนาสมรรถนะ
ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ (2545 : 2) กล่าวไว้ว่า เพื่อสร้างศรัทธาในวิชาชีพ การวางแผนร่วมกัน การแลกเปลี่ยนการเรียนรู้
ทั้งด้าน องค์ความรู้ ทักษะ และนวัตกรรมการเรียนการสอน บุคลากรได้รับการแนะนำและยอมรับซึ่งกัน
และกันอย่างกัลยาณมิตร เกิดองค์ความรู้ด้านการวิจัย พบเป้าหมายการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีระบบกัลยา
ณมิตรนิเทศ คลินิกการเรียนรู้ ศูนย์วิทยากร และเครือข่ายการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง เมื่อพิจารณาบาท
ผู้บริหารในการสร้างปฏิสัมพันธ์ใน เชิงแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูภายในเครือข่าย ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า
กระบวนการในการจัดระบบความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กลุ่มบุคคล ชุมชน ตลอดจนองค์กร ให้เกื้อกูลและเชื่อ
โยงกันที่ช่วยแลกเปลี่ยนความรู้ เครือข่ายการเรียนรู้จึงเป็นกระบวนการหรือกลไกที่ก่อให้เกิดกระบวนการ

เรียนรู้โดยการแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ โดยจะมีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้แลกเปลี่ยนหรือใช้ทรัพยากรร่วมกัน หรือถ้าเป็นในระดับมหาวิทยาลัยก็อาจจะมีข้อตกลงในความร่วมมือกันกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศเพื่อร่วมกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ร่วมกัน อาจจะมีการแลกเปลี่ยนบุคลากรระหว่างสถานศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษ ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (พ.ศ. 2556-2565) ได้กล่าวถึงการสร้างความเข้มแข็งแก่เครือข่ายการเรียนรู้การสอนภาษาอังกฤษทั้งในประเทศและในต่างประเทศ กำหนดและประกาศให้ภาษาอังกฤษเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสำเร็จการศึกษาของสถานศึกษา และในการสรรหา บรรจุ แต่งตั้งเลื่อนระดับ ปรับตำแหน่ง รวมถึงการพิจารณาให้รางวัลหรือเงินตอบแทนของข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

1.4 พัฒนาบุคลากรโดยการศึกษาดูงาน

จากผลการวิจัยโดยภาพรวม พบว่า บทบาทผู้บริหารในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษด้านการพัฒนาบุคลากรโดยการศึกษาดูงานในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ธรินธรรามวรรณ (2548:47-48) ได้ให้ความเห็นว่ากระบวนการหรือกรรมวิธีต่างๆ ที่มุ่งจะเพิ่มพูนความรู้ความชำนาญ ประสบการให้กับบุคลากรในองค์กร ตลอดจนพัฒนาทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานให้เป็นไปในทางที่ดีมีความรับผิดชอบต่องานจะทำให้องค์กรมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ จากผลการศึกษาดังกล่าวผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า การที่กลุ่มครูประเมินผู้บริหารสถานศึกษาว่ามีบทบาทในด้านพัฒนาบุคลากรโดยการศึกษาดูงานในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งแตกต่างจากกลุ่มผู้บริหารประเมินตนเองอยู่ในระดับมากที่สุดเนื่องจากการแสดงบทบาทของผู้บริหารในด้านพัฒนาบุคลากรโดยการศึกษาดูงานกลุ่มครูนั้นยังไม่มี ความพอใจมากนัก พิจารณาได้จาก ผู้บริหารมีการส่งเสริมครูในการศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศครูมีความเห็นอยู่ในระดับต่ำสุด ผู้วิจัยมีความเห็นว่าผู้บริหารควรให้ความสำคัญและการสนับสนุนครูสอนภาษาอังกฤษโดยการส่งครูไปศึกษาดูงานทั้งในประเทศ ประเทศอาเซียน และ ประเทศเจ้าของภาษาเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้กับครูอีกทั้งกระตุ้นให้ครูนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาดูงานมาประยุกต์ใช้ได้จริง

1.5 การประเมินกลุ่มเป้าหมาย

จากผลการวิจัยโดยภาพรวม พบว่า กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นว่าบทบาทผู้บริหารในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษด้านการประเมินกลุ่มเป้าหมายในภาพรวมอยู่ในระดับจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและครู เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยพบว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารด้านประเมินพัฒนากลุ่มเป้าหมายพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้อง ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารมีการประเมินผลงานอย่างเป็นระยะๆ อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อุทัย หิรัญโต (2531: 165-166) ที่กล่าวว่า การประเมินที่ดีนั้นจะเป็นเครื่องมือช่วยให้ทราบอุปสรรค ความขัดข้อง และความสามารถในการฝึกอบรม ซึ่งนำไปปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงฝึกอบรมให้ดีขึ้นในโอกาสต่อไป

ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้บริหารมีความเห็นว่าผู้บริหารจัดให้มีการประเมินผลและติดตามผลการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษตามแผนงานที่วางไว้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาจเนื่องจากผู้บริหารนั้นยังไม่เห็นความสำคัญของการจัดให้มีการประเมินติดตามผลการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษมากพอ จึงทำให้ผู้บริหารมีความเห็นว่าบทบาทด้านการพัฒนาครูด้านนี้ต่ำสุดนั่นเอง ดังนั้นผู้บริหารจึงควรมีการประเมินผลและติดตามผลการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษตามแผนงานที่วางไว้อย่างต่อเนื่องเพื่อที่จะนำผลการประเมินมาใช้พัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษให้เกิดประโยชน์สูงสุด จะได้ไม่เป็นการลงทุนที่เสียเปล่าและเพื่อเป็นการหาแนวทางแก้ไขให้ดำเนินไปสู่จุดหมาย ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษของผู้บริหารได้ผลสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษในภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากผลการศึกษาพบอีกว่า ด้านการจัดอบรมพัฒนาครูและด้านการพัฒนาบุคลากรโดยการศึกษาดูงานค่าเฉลี่ยกลุ่มผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนกลุ่มครูอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากว่า ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินตนเอง ดังที่ นพพงษ์ บุจจิตตราดุล (2527:8) กล่าวว่า คนเรามักเข้าข้างตนเองว่าดี และถูกต้องเสมอ แต่คนอื่นอาจมองเราไปในแง่อื่นๆก็ได้ นอกจากนี้ผู้บริหารและครูมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบต่างกัน จึงทำให้มีความคิดเห็นมีความแตกต่างกันเป็นสาเหตุที่ทำให้การตีข่าวสารและข้อมูลที่ต่างกันและ นพพงษ์ บุจจิตตราดุล (2527:117-118) ให้ความเห็นว่าการรับรู้โดยบุคคลต่างกันถ้ามีประสบการณ์ ความต้องการ ความเข้าใจและบทบาทหน้าที่ของตนในตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกัน ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นที่แตกต่างกันของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู ผู้บริหารอาจเพิ่มเติมในส่วนของการพัฒนาครูด้านการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนา กล่าวคือ ผู้บริหารอาจมีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาให้มีความชัดเจน สอดคล้องกับนโยบาย และคำนึงถึงประโยชน์ที่ครูจะได้รับ โดยการประชุม ปรึกษาหารือ รับฟังความคิดเห็นครู และแสดงออกให้ครูรับทราบอย่างทั่วถึง เพื่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างผู้บริหารและครูไปในทิศทางเดียวกันให้มากยิ่งขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า บทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษด้านการกำหนดเป้าหมายการพัฒนา กลุ่มครูมีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษไว้อย่างชัดเจนอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารจึงควรให้ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และครูสอนภาษาอังกฤษมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนา และมีการประชุมชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ แนวทางการปฏิบัติ และเป้าหมายเพื่อให้ทุกฝ่ายมีความเข้าใจตรงกัน เพื่อที่จะได้บรรลุเป้าหมายสูงสุดที่วางไว้

2. จากผลการวิจัยพบว่า บทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษด้านการจัดอบรมพัฒนาครู กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู มีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารมีการนำข้อมูลการเข้าร่วมอบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาตนเองของครูมาใช้เป็นข้อมูลประกอบพิจารณาความดีความชอบและการประเมินผลในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญในการนำข้อมูลการอบรมมาเข้าพิจารณาความดีความชอบ เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โดยมีการชี้แจงและทำความเข้าใจ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ รายละเอียดและขั้นตอนในการประเมินอย่างให้แก่บุคลากรได้รับรู้และเข้าใจถึงกระบวนการประเมินอย่างชัดเจน ในการพิจารณาความดีความชอบและการประเมินผล

3. จากผลการวิจัยพบว่า บทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้กลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารมีการเสริมสร้างความแข็งแกร่งของเครือข่ายโดยการนำจุดแข็งของอีกฝ่ายไปแก้ไขหรือลดจุดอ่อนของอีกฝ่ายอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารจึงควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายโดยการนำจุดแข็งและจุดอ่อนมาเขียนเป็นกลยุทธ์สำหรับการพัฒนาเครือข่ายให้มีความเข้มแข็งเพื่อเป็นรากฐานในการพัฒนาครูภาษาอังกฤษ และผู้บริหารควรสนับสนุนการจัดหาครูที่มีความรู้ความสามารถมาช่วยสอนและแนะนำครูต่างโรงเรียน

4. จากผลการวิจัยพบว่า บทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษด้านการพัฒนาบุคลากรโดยการศึกษาดูงาน กลุ่มครูมีความเห็นว่า ผู้บริหารกำหนดระยะเวลาในการศึกษาดูงานได้อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารจึงควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันกับครูในการกำหนดระยะเวลาการดูงานเพื่อให้เกิดความเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดในการนำความรู้จากการศึกษาดูงานมาพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษ

5. จากผลการวิจัยพบว่า บทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษด้านการประเมินพัฒนาากลุ่มเป้าหมาย กลุ่มครูมีความเห็นว่า ผู้บริหารมีการจัดเกณฑ์หรือมาตรฐานประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนภาษาอังกฤษไว้ถูกต้องเหมาะสมการประเมินผลในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารจึงควรมีการแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินให้ครูทราบก่อนการประเมิน ให้ครูได้มีการเตรียมความพร้อม เข้าใจวัตถุประสงค์ในการประเมิน และมีเป้าหมายในการปฏิบัติงาน เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ส่งผลให้โรงเรียนบรรลุตามเป้าหมายตามที่วางไว้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้บริหารควรมีนโยบายให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ที่เข้ารับการอบรม ดูงาน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ กลับมาถ่ายทอดความรู้ ความสามารถให้กับเพื่อนครูด้วยกัน รวมทั้งต้องเข้าสอนนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยสนับสนุนให้มีการนิเทศภายใน หรือการ observe class อยู่เป็นประจำ

2. ผู้บริหารควรมีการสนับสนุนการรวมตัวกันของครูสอนภาษาอังกฤษ เพื่อแลกเปลี่ยนและรับทราบ ข้อมูลข่าวสารในวิชาชีพของตนที่เป็นปัจจุบัน นอกจากนี้ผู้บริหารควรสนับสนุนการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เข้ามาใช้ในการรวมกลุ่มครูสอนภาษาอังกฤษในการพัฒนาตนเอง เช่นมีการ Chat บนอินเทอร์เน็ต หรือเข้าไปมีส่วนร่วมใน Online Forum หรือ blogs

3. ผู้บริหารควรมีการสนับสนุนครูในการทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะ Classroom Research หรือ Action Research การทำวิจัยดังกล่าวนอกจากจะเป็นการพัฒนาครูผู้สอนแล้วยังเป็นการพัฒนาวิธีการสอนภาษาอังกฤษ การจัดหาสื่อและ นวัตกรรมใหม่ๆทางการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนอีกด้วย

รายการอ้างอิง

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2545. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ. พรึกหวานกราฟฟิค

วิชัย ดิสสระ. 2519. *ขวัญในการทำงานของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ /วิชัย ดิสสระ, ยุพา อานันท์ลลิต, ชูชีพ อ่อนโคกสูง*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางเขน.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2553. *แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (2552-2559)*.

กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

สังเวียน สฤตดิษฐ์. 2521. *วิธีการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สมิตรา อังวัฒนากุล. 2547. *ภาษาอังกฤษ-การศึกษา และการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย